

Autorska Pracownia Architektoniczna OBRYS
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke
38-500 Sanok ul. Krasińskiego 5 tel: 600644306 ; 694706815

ZAMAWIAJĄCY:	Nadleśnictwo Baligród - Lasy Państwowe, ul. Bieszczadzka 15, 38-606 Baligród		
Projekt Zagospodarowania Terenu			
Tom I			
Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa			
LOKALIZACJA:	Jednostka ewidencyjna:	Solina, 182105_2	
	Obręb:	Polanki, 0010	
	Działka:	29/4	
PROJEKTANT			
imię i nazwisko projektanta:	specjalizacja:	uprawnienia:	podpis:
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke	architektura	A-03/03	
mgr inż.. Piotr Husak	instalacje sanitarne	PDK/0045/PWOS/12	
mgr inż. Łukasz Sokołowski	Instalacje elektryczne	PDK/0243/POOE/12	
ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:			
<ul style="list-style-type: none">• część opisowa,• część rysunkowa			
Data opracowania:	Maj 2023		

STAROSTA LESKI
38-600 LESKO
Rynek 1

Znak...
Maj 2023

DO DECYZJI WYDANEJ

dnia... 14.07.2023

znak... ABG/PW. 579.1013

Z up. STAROSTY

mgr Edyta Wojtowicz-Majdanowska
KIEROWNIK WYDZIAŁU
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

OPRACOWANIE ZAWIERA:

Część opisowa:

Podstawa opracowania.....	2
1. Określenie przedmiotu zamierzenia budowlanego.....	2
2. Określenie istniejącego stanu zagospodarowania terenu.....	2
3. Projektowane zagospodarowanie terenu.....	2
4. Zestawienie powierzchni.....	4
5. Informacje i dane.....	4
6. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej.....	5
7. Inne niezbędne dane wynikające ze specyfiki, charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego lub robót budowlanych:.....	6
8. Obszar oddziaływania projektowanego obiektu budowlanego.....	6

Część graficzna:

1:500

Projekt zagospodarowania terenu..... rys. 1PZT

Autorska Pracownia Architektoniczna OBRYS

mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke

38-500 Sanok ul. Krasińskiego 5 tel: 600644306 ; 694706815

Podstawa opracowania.

- zlecenie Inwestora,
- wizja w terenie oraz ustalenia z Inwestorem,
- zapisy w Decyzji o warunkach zabudowy,
- mapa do celów projektowych,
- obowiązujące w Polsce przepisy, normy oraz zasady wiedzy technicznej.

1. Określenie przedmiotu zamierzenia budowlanego.

Przedmiotem opracowania jest przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa. Projektowana inwestycja zlokalizowana jest w miejscowości: Polanki, na działce nr 29/4, gmina: Solina w konturze oznaczonym literami A-D.

Niniejszy dział obejmuje zakres Projektu Zagospodarowania Terenu dla przedmiotowej inwestycji.

2. Określenie istniejącego stanu zagospodarowania terenu.

Przedmiotowy teren, obejmujący działkę nr 29/4, położony jest w miejscowości Polanki, gm. Solina. Działka zabudowana jest istniejącym budynkiem mieszkalnym przeznaczonym do przebudowy i zmiany sposobu użytkowania. Budynek posiada istniejący przyłącz elektroenergetyczny.

Pozostała część biologicznie czynna posiadająca zieleń niską oraz średniowysoką siedliskową.

Teren działki jest pochyły w kierunku wschodnim, nieogrodzony i uporządkowany.

Na mapach klasyfikacyjnych grunty działki 29/4 oznaczone są jako grunty klasy: B.

Teren nie jest objęty obowiązującym MPZP. Teren objęty jest decyzją o warunkach zabudowy.

3. Projektowane zagospodarowanie terenu.

Na działce nr 29/4 projektuje się przebudowę oraz zmianę sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa.

Przebudowa budynku będzie polegać na wykonaniu nowych ścian, część ścian zostanie wyburzona, zmieniony zostanie układ pomieszczeń. Część otworów okiennych i drzwiowych zostanie wypełniona, część zostanie powiększona.

Przebudowa budynku ma na celu zmianę sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa.

a) urządzenia budowlane związane z obiektami budowlanymi:

zewewnętrzne odcinki wewnętrznej instalacji: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, złącze kablowe, wewnętrzną linię zasilającą.

Zaopatrzenie w wodę do celów bytowych realizowane będzie poprzez projektowany zewnętrzny odcinek wewnętrznej instalacji wodociągowej (L=21,10m) z projektowanej studni kopanej na działce inwestora – według odrębnego opracowania.

Zaopatrzenie w energię elektryczną zostanie zrealizowane poprzez istniejący zewnętrzny odcinek wewnętrznej sieci na dotychczasowych warunkach administratora sieci, realizowane przez PGE Dystrybucja S.A.

Wody opadowe z połaci dachowej oraz części utwardzonej terenu będą odprowadzone, poprzez zewnętrzny układ wewnętrznej kanalizacji deszczowej na biologicznie czynną część działki Inwestora w sposób niepowodujący zanieczyszczenia wód i gleby oraz szkody na działkach sąsiednich.

b) sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków:

Ścieki odprowadzane będą poprzez projektowany przykanalik sanitarny PVC160 (L= 14,50 m) do projektowanego bezodpływowego osadnika ścieków do 9,9 m³/d na działce inwestora – według odrębnego opracowania.

c) układ komunikacyjny:

utwardzony dojazd i dojeżdżenie do budynku, wg części rysunkowej projektu zagospodarowania, Przyjęto następujące konstrukcje nawierzchni:

Konstrukcja nawierzchni na jezdni manewrowej / miejscach postojowych:

- Ekokrata wypełniona głębą próchniczą zasiana trawą
- 3 cm podsypka piaskowa
- 40 cm - podbudowa z kruszywa łamanego 0/31,5 stabilizowanego mechanicznie

Na podłożu konieczne jest osiągnięcie wtórnego modułu odkształcenia $E2 \geq 100 \text{MPa}$.

Miejsca postojowe powinny być odznaczone kolorystycznie od pozostałych nawierzchni, ewentualne miejsca postojowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych powinny być oznaczone w normatywny sposób. Miejsca postojowe dla samochodów osobowych: 2.5x5.0m, przeznaczone dla osób niepełnosprawnych: 3.6x5.0m.

Odsłonięcie krawężnika na połączeniu jezdni teren zielony / chodnik 12cm.

d) sposób dostępu do drogi publicznej:

Przedmiotowa działka posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej powiatowej nr 2283 (działka 39/2) poprzez istniejący zjazd.

e) parametry techniczne sieci i urządzeń uzbrojenia terenu:

zewnętrzny odcinek instalacji wodociągowej – $\varnothing 32/7,4$ PE HD100, L = 21,1 mb.

zewnętrzny odcinek instalacji sanitarnej – PCV160/5.9 PVC, L = 14,5 mb.

wewnętrzna linia zasilająca kabel 5x10mm²,

f) ukształtowanie terenu i układ zieleni:

teren działki pochyły w kierunku wschodnim, projektuje się zieleń niską ozdobną.

Nieczystości stałe gromadzone będą w atestowanych pojemnikach zlokalizowanych na przeznaczonym dla nich miejscu, usuwane okresowo przez służby komunalne na podstawie odpowiedniej umowy.

Wszystkie planowane przyłącza do sieci zewnętrznych zostaną wykonane na podstawie odrębnych opracowań i odrębnej procedury administracyjnej.

Wjazd na teren inwestycji odbywać się będzie poprzez istniejący wjazd na warunkach zarządcy drogi.

Przy lokalizacji budynku i kształtowania bryły, oprócz żądanego programu użytkowego przez Inwestora, wzięto pod uwagę następujące czynniki:

- ukształtowanie terenu działki,
- orientację względem stron świata i sąsiednich budynków,
- zapisów w decyzji o warunkach zabudowy.

Inwestycja nie stwarza zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii.

4. Zestawienie powierzchni.

BILANS TERENU (w liniach rozgraniczających inwestycję)

działka nr 29/4 obręb: Polanki, pow. 800 m ²			
lp	obiekt	pow. zabudowy (m ²)	%
1	PROJ. BUDYNEK KANCELARII LEŚNICTWA	95,01	8,20%
2	Proj. utwardzenie działki	22,10	2,76%
3	Proj. miejsca postojowe	11,10	0,96%
4	biologicznie czynna część działki	671,79	83,97%
	procent zainwestowania działki	128,21	16,03%
Wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni terenów w liniach rozgraniczających			0,08

5. Informacje i dane.

- a) O rodzaju ograniczeń lub zakazów w zabudowie i zagospodarowaniu tego terenu wynikających z aktów prawa miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu:
- Linie zabudowy - nie ustala się, jak w stanie istniejącym. **Budynek zaprojektowano tak aby nie przekraczał istniejącego obrysu - warunek spełniony.**
 - Powierzchnia zabudowy. Nie większa niż w stanie istniejącym **Projektowana powierzchnia zabudowy: 95,01 m² Istniejąca powierzchnia zabudowy: 150,30 m² - warunek spełniony.**
 - Szerokość elewacji frontowej (od strony głównego wjazdu na działkę: nie większa niż w stanie istniejącym. **Projektowana szerokość elewacji frontowej: 10,58 m. Istniejąca powierzchnia zabudowy: 16,70 m - warunek spełniony.**
 - Wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki: nie większa niż w stanie istniejącym. **Projektowana wysokość górnej krawędzi elewacji: 2,85 m, Istniejąca wysokość górnej krawędzi elewacji: 3,28 m - warunek spełniony.**
 - Geometria dachu (układ połaci dachowych, kąt nachylenia głównych połaci i wysokość kalenicy): jak w stanie istniejącym.
Projektowany dach dwuspadowy o nachyleniu połaci 35° wysokość kalenicy: 6,72 m. Istniejący dach dwuspadowy, wysokość kalenicy: 6,96 m - warunek spełniony.
 - Forma i detale architektoniczne: powinny nawiązywać do cech sąsiadującej zabudowy (kolor elewacji, pokrycie dachu, detale architektoniczne). Zakazuje się stosowania kolorów fluorescencyjnych i jaskrawych na elewacjach i dachów budynków - **Forma i detale architektoniczne dopasowane do sąsiedniej zabudowy, kolory elewacji oraz dachu pastelowe - warunek spełniony.**
- b) Działka objęta opracowaniem nie jest wpisana do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków.
- c) Działka nie jest objęta wpływem eksploatacji górniczej.
- d) Teren zamierzenia inwestycyjnego zlokalizowany jest na terenie Parku Krajobrazowego Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego. Przy realizacji inwestycji należy uwzględnić zapisy Uchwały NR XLVIII/991/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2004 r. Nr 70, poz. 766). Wskazany teren (część działki nr 29/4) leży w obszarze Natura 2000: Bieszczady PLC180001 - realizacja inwestycji (ze względu na jej zakres) nie wpłynie negatywnie na gatunki i siedliska będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000, jak

również nie wpłynie negatywnie na integralność i spójność całej sieci Natura 2000. Teren inwestycji znajduje się w otulinie Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Inwestycja nie należy do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja nie wymaga przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko.

- e) Charakterystyka ekologiczna.
- Zapotrzebowanie w wodę i odprowadzenie ścieków: przyjmuje się średnie zapotrzebowanie na wodę pitną 15 l / 24 h na jednego użytkownika budynku, woda do budynku będzie dostarczana ze studni kopanej, natomiast ścieki będą odprowadzone do bezodpływowego osadnika ścieków.
 - Emisja zanieczyszczeń gazowych, pyłowych i płynnych: w budynku nie przewiduje się zanieczyszczeń większych niż dopuszczalna w aktualnych przepisach i normach.
 - Odpady stałe: nie przewiduje się w budynkach urządzeń na nieczystości i odpady stałe. Odpady są usuwane do kontenera i odbierane przez Gminę.
 - Właściwości akustyczne oraz emisji drgań, a także promieniowania: projektowany budynek wraz z projektowanym wyposażeniem oraz przewidzianym sposobem użytkowania nie emituje szczególnych hałasów i wibracji wymagających dodatkowych środków zaradczych.
 - Wpływ budynku na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne: projektowany budynek z uwagi na małą wysokość oraz kształt nie powoduje większego zacienienia otoczenia. Obiekt nie wprowadza szczególnych zakłóceń ekologicznych w charakterystyce powierzchni ziemi, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Charakter użytkowy obiektu pozwala na zachowanie biologicznie czynnego terenu działki poza powierzchnią zabudowy oraz utwardzonych dojazdów i dojazdów do budynku.
 - Zagospodarowanie nadmiaru gruntu: nadmiar gruntu z robót ziemnych zostanie rozplantowany na terenie działki inwestora. Realizacja i eksploatacja projektowanej inwestycji nie wpłynie negatywnie na stan środowiska naturalnego.
 - Zapotrzebowanie na energię elektryczną: zapotrzebowanie wynosi ok. 12 kW i realizowane będzie poprzez planowane przyłącze energetyczne wykonane na podstawie odrębnego opracowania i odrębnej procedury administracyjnej.

6. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej

- budynek zaliczany jest do budynków niskich i kwalifikuje się ze względu na funkcję do kategorii zagrożenia ZL III.

- budynek stanowić będzie jedną strefę pożarową ZL III o powierzchni wielokrotnie mniejszą od dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej zgodnie z § 227 wynoszącej 8000 m² (dla tego typu i wysokości budynku).

- zgodnie z wymogami zawartymi w §12 i 271-273 rozporządzenia obiekt zlokalizowany jest w normatywnej odległości od granic działek sąsiednich.

- w budynkach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi z reguły nie wyznacza się gęstości obciążenia ogniowego. Orientacyjnie można stwierdzić, że w żadnym z projektowanych pomieszczeń nie przekroczy 500 MJ/m²,

- zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru nie jest wymagane,

- zgodnie z postanowieniami §12 rozporządzenia dojazd pożarowy do projektowanego budynku nie jest wymagany,

Zgodnie z § 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu

technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej niniejszy projekt nie wymaga uzgodnienia rzeczoznawcy ppoż.

7. Inne niezbędne dane wynikające ze specyfiki, charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego lub robót budowlanych:

Budynek będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, zostaną zlikwidowane bariery architektoniczne, które mogłyby ograniczyć dostęp do budynku oraz utrudniać poruszanie się po nim osobie niepełnosprawnej. Budynek posiadał będzie pochylnie oraz sanitariat dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Wyznaczone zostanie również miejsce postojowe dla osoby niepełnosprawnej.

8. Obszar oddziaływania projektowanego obiektu budowlanego.

Wyznacza się obszar oddziaływania projektowanego obiektu budowlanego w granicach działki nr 29/4 – działka inwestora.

Nr ewidencyjny działek	Podstawa formalno-prawna włączenia do obszaru objętego oddziaływaniem	Uwagi
29/4	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. PRAWO BUDOWLANE (dz. U. poz. 2351 z 2021 r. z późn. zmianami) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie a w szczególności §12, 13, 19, 23, 36,40 oraz 271-273,	Teren inwestycji

Projektowane usytuowanie obiektu na działce spełnia warunki określone w rozdziale 1, 2, 3, 4 oraz w § 271, 272 i 273 warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Lokalizacja projektowanego budynku znajdują się w odległości 5,79 m od działki nr ewid. 29/3 – jest to najmniejsza odległość od działek sąsiednich.

Projektowane zagospodarowanie terenu nie powoduje konieczności objęcia działek sąsiednich obszarem oddziaływania w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie przedmiotowe zamierzenie budowlane spełnia warunki dotyczące właściwego oświetlenia i nasłonecznienia pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Ponadto projektowane usytuowanie obiektów na działce zapewnia możliwość prawidłowego doświetlenia potencjalnej przyszłej zabudowy na sąsiednich działkach zgodnie z rozdziałem 2 § 57-60, warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Inwestycja nie wpływa na zaciemnianie okien teoretycznych budynków na działkach sąsiednich. Zgodnie z §60 pkt 1 warunków technicznych zostanie zachowany warunek nasłonecznienia pomieszczeń mieszkalnych w budynkach teoretycznych na działkach sąsiednich tj. co najmniej 3 godziny w dnia równonocy (21marca i 21 września) w godzinach 7.00-17.00.

Wnioski:

Realizacja przedmiotowej inwestycji nie powoduje ograniczenia dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej oraz środków łączności przez osoby trzecie w obszarze oddziaływania obiektu budowlanego. Ponadto nie wpływa negatywnie na dostęp światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Rozwiązania techniczne, usytuowanie budynków oraz sposób zagospodarowania terenu nie powodują uciążliwości związanych z hałasem, wibracjami, zakłóceniami elektrycznymi i promieniowaniem, a także zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby.

Realizacja przedmiotowej inwestycji nie narusza uzasadnionych i prawem chronionych interesów osób trzecich, w szczególności nie powoduje uciążliwości i ograniczeń w użytkowaniu terenów sąsiednich. Inwestycja w obszarze oddziaływania nie wychodzi poza działkę inwestycyjną.

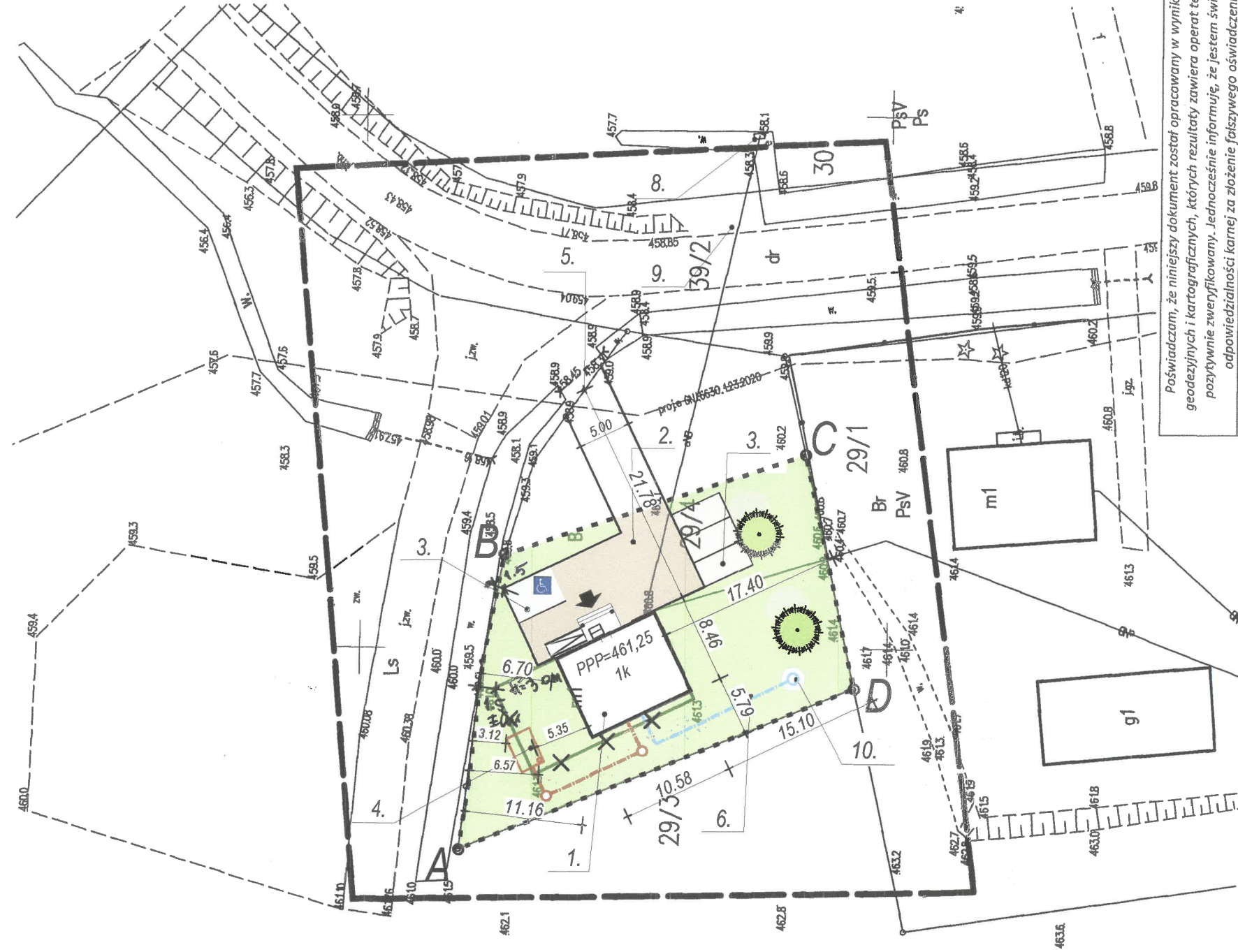
Opracowała:

mgr inż. arch.
Edyta Gielarowska-Wanke

uprawniona do projektowania
w specjalności architektonicznej
bez ograniczeń

MAPA DO CELÓW PROJEKTOWYCH	
Oznaczenie kancelaryjne zgłoszenia pracy geodezyjnej	GN.1.6640.1.1540.2022
Miejscowość	Polanki
Jednostka ewidencyjna	182105 2
Identyfikator nazwa	Solina
Identyfikator	182105 2.0010
Identyfikator nazwa	Polanki
Arkusz mapy:	7.108.33.25.1.1
Nazwa układu współrzędnych	prostokątnych płaskich
Oznaczenie granic obszaru, który był przedmiotem aktualizacji	PL-EVRF2007-NH
Mapa aktualna w oznaczonym zakresie na dzień:	23.12.2022 r.
Oznaczenie i informacje o służebnościach gruntowych mających wpływ na zagospodarowanie gruntów, zlokalizowanych w granicach projektowanej inwestycji	Brak
Oznaczenie i symbol korrituru użytku gruntowego, który nie jest ujawniony w bazie danych ewidencji gruntów i budynków	Brak
Lesko, dzień:	13.01.2023 r.
„INWEST-GEO” Sp. z o.o. 38-500 SANOK, ul. Kościuszki 31 tel. 783 688 866 KRS 0000708556 NIP 68719652433 REGON 1420231 368947295	mgr inż. Roman Spiewak GEOBETA OPERACJONARY Upr. nr 2515 Główny 3.04.2008 Geozj i Kart. Imię i nazwisko, nr uprawnień, zakres obowiązków i typ oraz profile uprawnień, który reprezentujących wykonawcę granicznej mapy

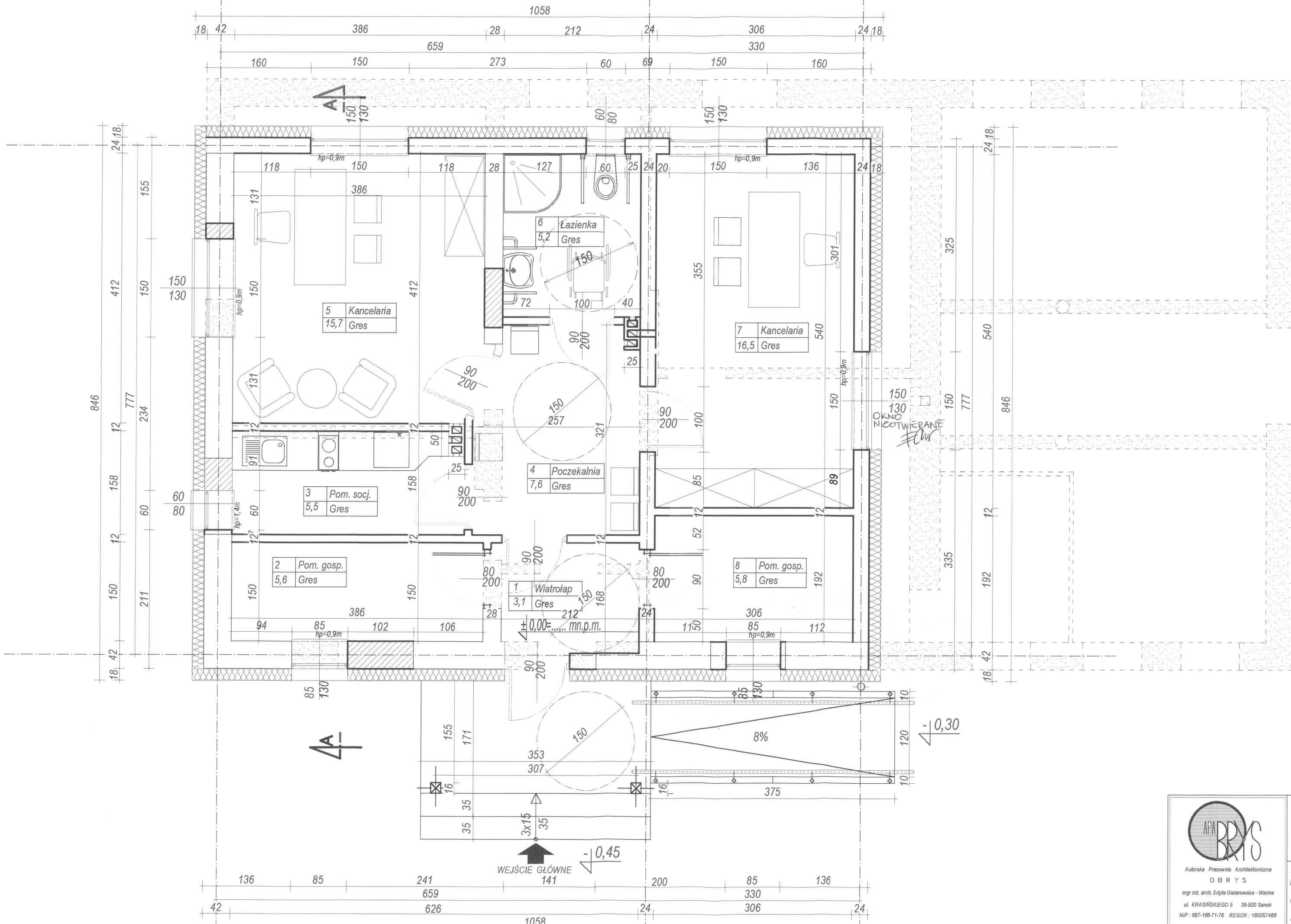
Poświadczam, że niniejszy dokument został opracowany w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych, których rezultaty zawiera operat techniczny pozytywnie zweryfikowany. Jednocześnie informuję, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
Identyfikator zgłoszenia prac

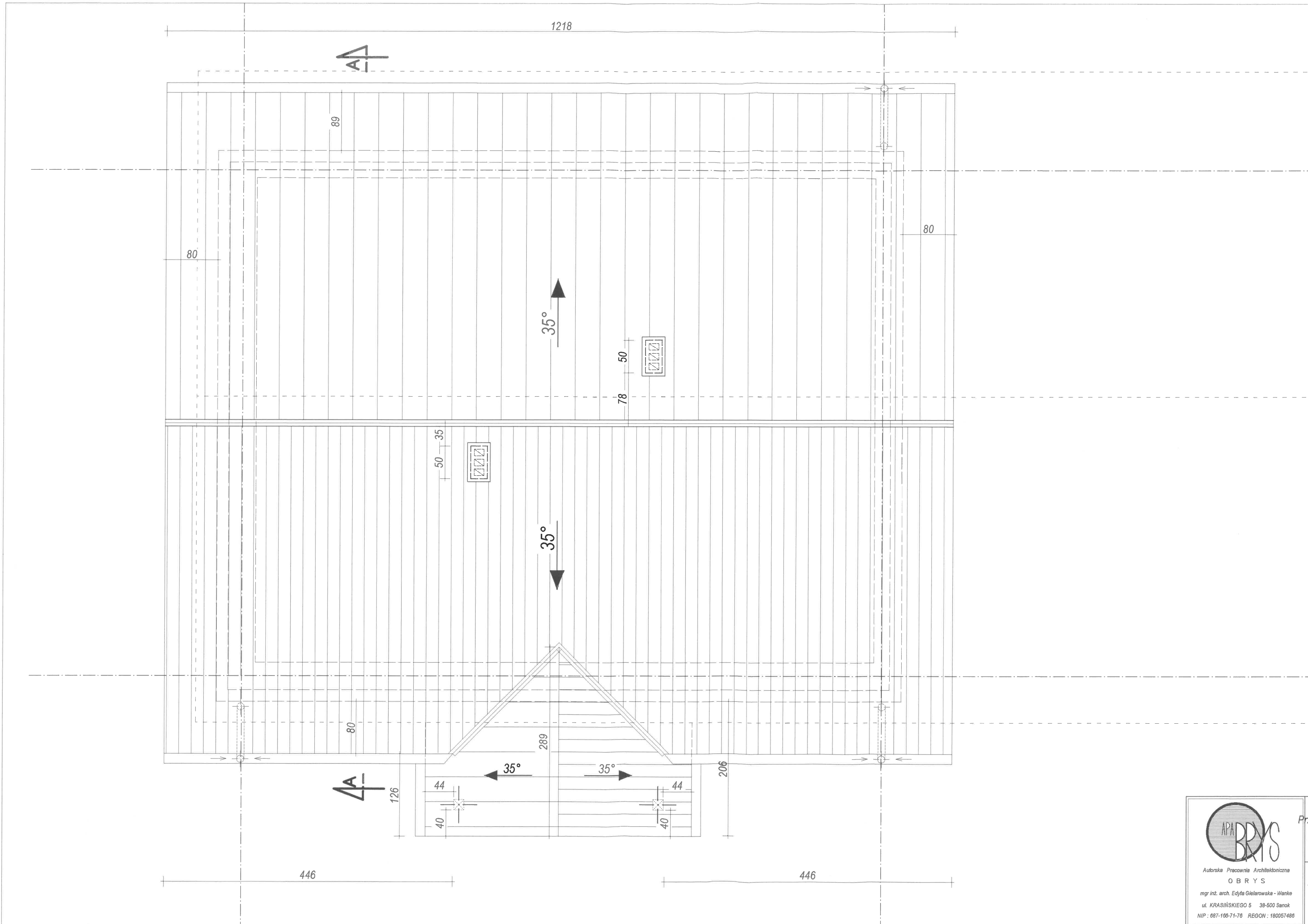
lp.	
1.	Projektowa powierzchnia
2.	Utworzone powierzchnie pod powierzchnią
3.	Projektowane powierzchnie
4.	Projektowane powierzchnie
5.	Istniejący Projektowany
6.	Projektowane
7.	Projektowane
8.	Istniejąca
9.	Istniejąca
10.	Projektowane

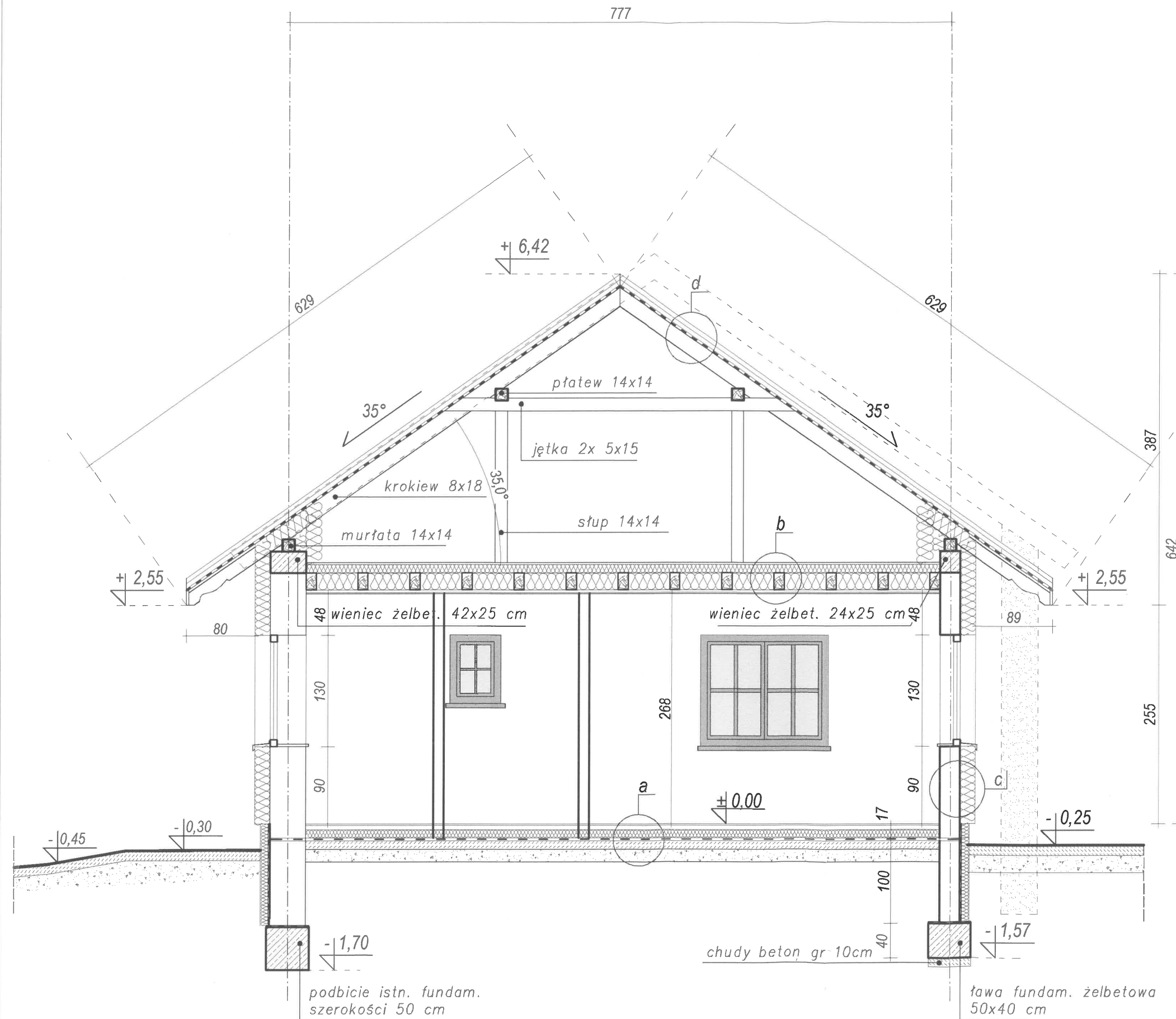
Autorska Pracownia Architektoniczna
O B R Y S
mgr inż. arch. Edyta Gólarzewska - Witek
ul. KRASIŃSKIEGO 5 38-500 Sanok
NIP: 687-198-71-76 REGON: 140057488

RODZAJ PRZE
Przebudow
budynku mi

LOKALIZACJA
Działka nr:
Obręb ewide
Jednostka e

a-a
posadzka wg pomieszczen
szlichta wyrównawcza
wylewka cementowa - - zbrojona zaprawa M12
styropian Podłoga Premium
izolacja przeciwwodna 2x p
chudy beton B7,5
pospółka

b-b
plyta OSB
ruszt z kantówki drewnianej z wypełnieniem z wełny mineralnej
strop drewniany 5x2 z wypełnieniem z wełny mineralnej
folia paroizolacyjna
łaty 5x3 cm
plyta G-K

c-c
tynk zewn. akrylowy
styropian Fasada Super EPS
pułstak gazobetonowy zaprawie klejowej
tynk cementowo - wapienny

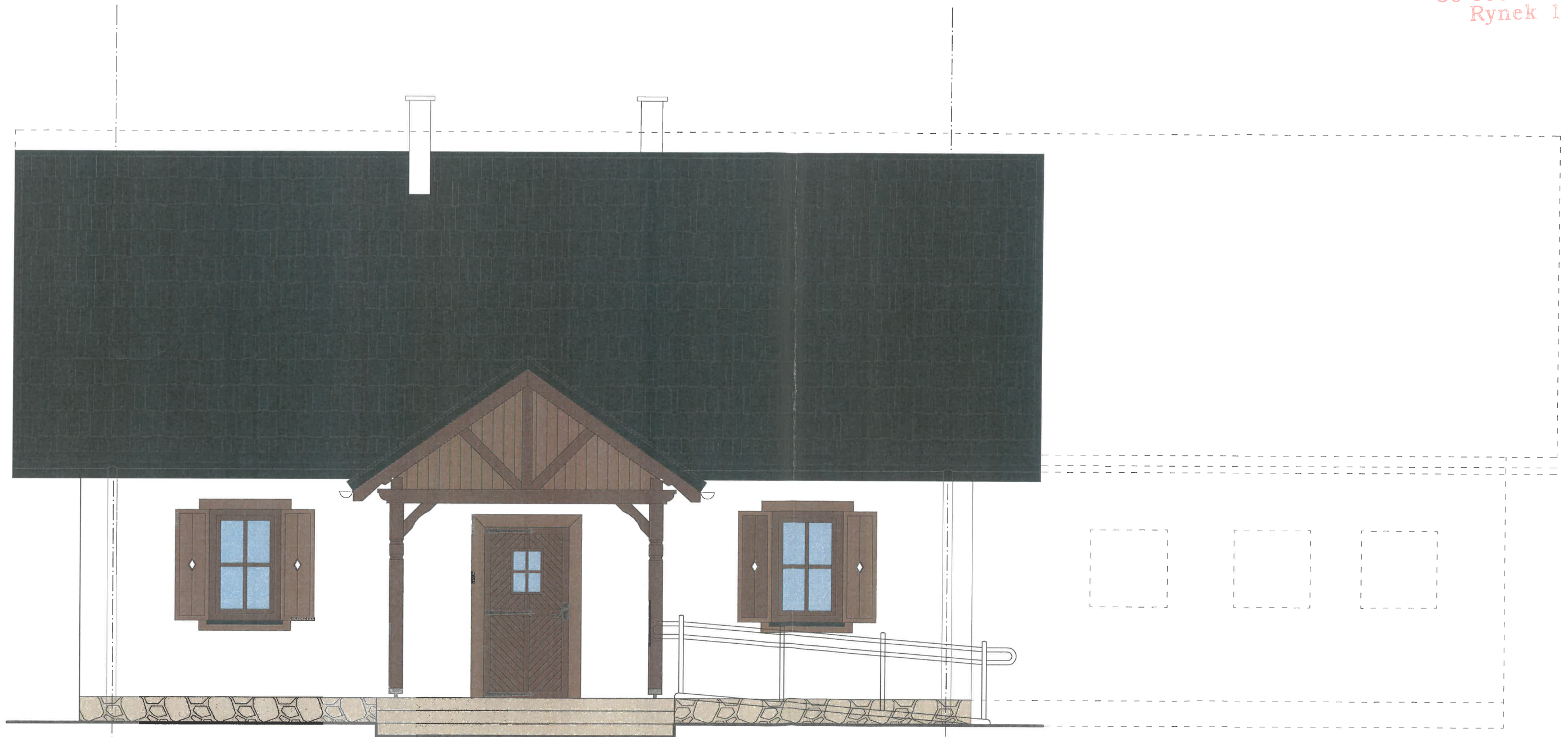

 Autorska Pracownia Architektoniczna
 O B R Y S
 mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke
 ul. KRASIŃSKIEGO 5 38-500 Sanok
 NIP: 687-166-71-76 REGON: 180057486

RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘCIA
 Przebudowa oraz zmiana sposobu
 mieszkalnego na Kancelarię

LOKALIZACJA
 Działka nr : 29/4 w m. Pole
 Obręb ewidencyjny: 182105
 Jednostka ewidencyjna: 18

KANCELARIA POLANKI
 ELEWACJA WSCHODNIA SKALA 1:50

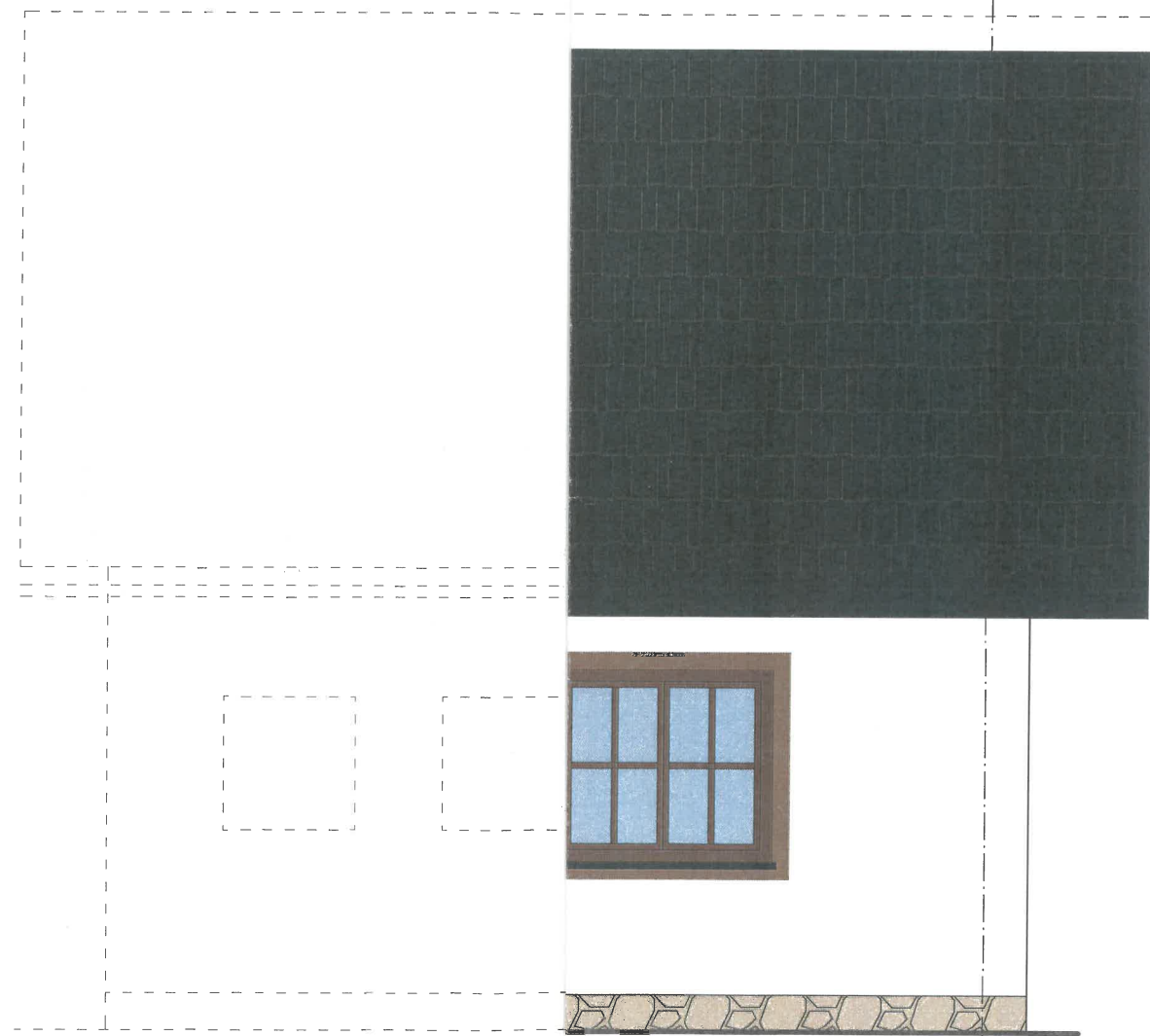
STAROSTWO POWIATOWE
 38-600 LESKO
 Rynek 1

 Autorska Pracownia Architektoniczna O B R Y Ś mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke ul. KRASIŃSKIEGO 5 38-500 Sanok NIP: 687-166-71-76 REGON: 180057486	RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘCIA Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa.	Skala: 1:50 Data: V 2023	NAZWA RYSUNKU ELEWACJA WSCHODNIA	nr rys.: 4A
	LOKALIZACJA Działka nr : 29/4 w m. Polanki , gmina Solina Obręb ewidencyjny: 182105_2.0010 Polanki Jednostka ewidencyjna: 182105_2 Solina	Spec. architekt. mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke A-03/03	Spr. architekt. mgr inż. arch. Maciej Wanke Rz/A-11/06	Podpis

KANCELARIA POLANKI
JA ZACHODNIA SKALA 1:50

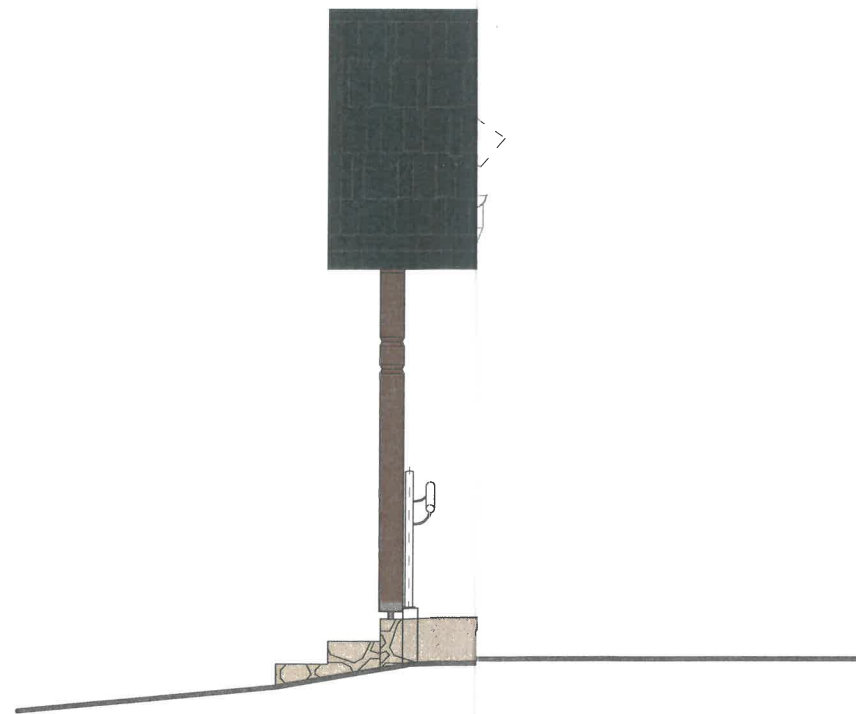
STAROSTWO POWIATOWE
38-600 LESKO
Rynek 1

NAZWA RYSUNKU ELEWACJA ZACHODNIA		nr rys.: 5A
Spec. architekt.	mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke A-03/03	Podpis
Spr. architekt.	mgr inż. arch. Maciej Wanke Rz/A-11/06	

KANCELARIA POLANKI
JA PÓŁNOCNA SKALA 1:50

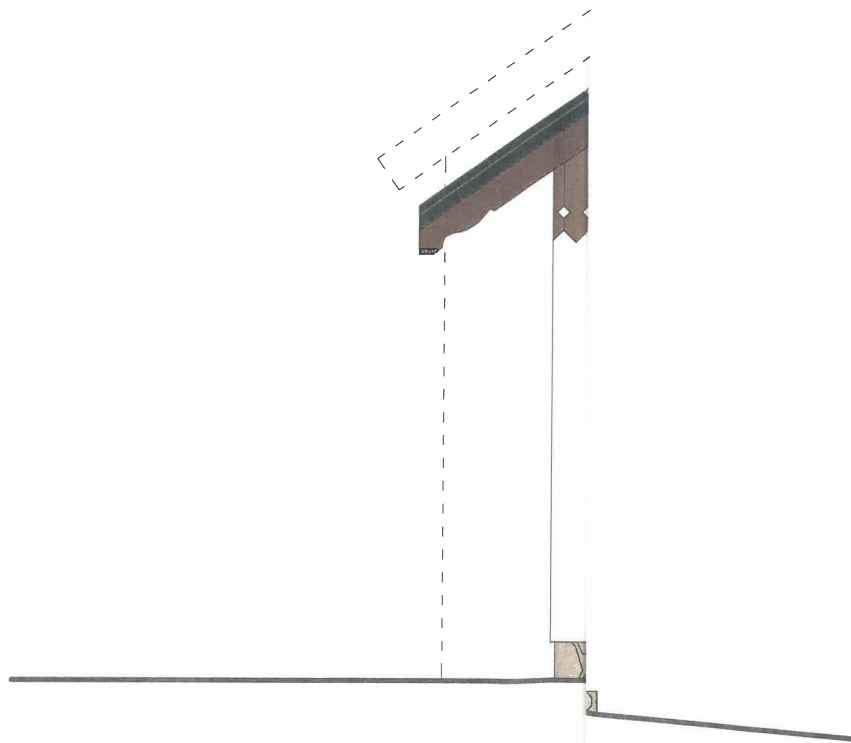
STAROSTWO POWIATOWE
38-600 LESKO
Rynek 1

NAZWA RYSUNKU ELEWACJA PÓŁNOCNA		nr rys.: 6A
Spec. architekt.	mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke A-03/03	Podpis
Spr. architekt.	mgr inż. arch. Maciej Wanke Rz/A-11/06	

KANCELARIA POLANKI
A POŁUDNIOWA SKALA 1:50

STAROSTWO POWIATOWE
38-600 LESKO
Rynek 1

NAZWA RYSUNKU ELEWACJA POŁUDNIOWA		nr rys.: 7A
Spec. architekt.	mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke A-03/03	Podpis
Spr. architekt.	mgr inż. arch. Maciej Wanke Rz/A-11/06	

Autorska Pracownia Architektoniczna O B R Y S
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke
38- 500 Sanok ul. Krasińskiego 5 tel : 600644306 ; 694706815

STAROSTWO POWIATOWE

38-600 LESKO

Rynek 1

ZAMAWIAJĄCY:	Nadleśnictwo Baligród - Lasy Państwowe, ul. Bieszczadzka 15, 38-606 Baligród	
Załączniki do projektu zagospodarowania terenu i projektu architektoniczno - budowlanego		
Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa		
LOKALIZACJA:	Jednostka ewidencyjna:	Solina, 182105_2
	Obręb:	Polanki, 0010
	Działka:	29/4
ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:		
<ul style="list-style-type: none">• Oświadczenie projektantów,• Informacja BiOZ,		
Data opracowania:	Maj 2023	

Autorska Pracownia Architektoniczna OBRYS
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke
38- 500 Sanok ul. Krasieńskiego 5 tel : 600644306 ; 694706815

STAROSTWO POWIATOWE
38-600 LESKO
Rynek 1

Oświadczenie			
Stosownie do postanowień art. 20 ustawy "Prawo Budowlane" - tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 2351			
Oświadczamy, że niniejszy projekt zagospodarowania terenu oraz architektoniczno - budowlany został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej:			
Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa			
LOKALIZACJA:	Jednostka ewidencyjna:	Solina, 182105_2	
	Obręb:	Polanki, 0010	
	Działka:	29/4	
PROJEKTANT			
imię i nazwisko projektanta:	specjalizacja:	uprawnienia:	podpis:
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke	architektura	A-03/03	
mgr inż. arch. Maciej Wanke	architektura	Rz/A-11/06	
mgr inż. Ireneusz Marczak	konstrukcja	PDK/0051/POOK/08	
mgr inż. Wojciech Wojtoń	konstrukcja	PDK/0044/POOK/08	
mgr inż.. Piotr Husak	instalacje sanitarne	PDK/0045/PWOS/12	
mgr inż. arch. Maciej Mazur	instalacje sanitarne	PDK/0033/PWOS/09	
mgr inż. Łukasz Sokołowski	Instalacje elektryczne	PDK/0243/POOE/12	
mgr inż. Marcin Mróz	Instalacje elektryczne	PDK/0077/PWOE/12	
ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:			
<ul style="list-style-type: none">• część opisowa,• część rysunkowa			
Data opracowania:		Maj 2023	

Autorska Pracownia Architektoniczna OBRYS
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska - Wanke
38- 500 Sanok ul. Krasińskiego 5 tel : 600644306 ; 694706815

STAROSTWO POWIATOWE
38-600 LESKO
Biurek 1

ZAMAWIAJĄCY:	Nadleśnictwo Baligród - Lasy Państwowe, ul. Bieszczadzka 15, 38-606 Baligród		
Informacja Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia			
Tom I			
Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na Kancelarię Leśnictwa			
LOKALIZACJA:	Jednostka ewidencyjna:	Solina, 182105_2	
	Obręb:	Polanki, 0010	
	Działka:	29/4	
PROJEKTANT			
imię i nazwisko projektanta:	specjalizacja:	uprawnienia:	podpis:
mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke	architektura	A-03/03	
ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:			
<ul style="list-style-type: none">• część opisowa,			
Data opracowania:	Maj 2023		

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m.

W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych.

Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m.

Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy.

Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych.

Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym.

Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów.

Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.

Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu.

Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą.

Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m.

Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem.

Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.

Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m.

Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi.

Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia.

Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty.

Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym.

Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- a) 3,0 m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 KV,
- b) 5,0 m – dla linii i napięciu znamionowym powyżej 1 KV, lecz nieprzekraczającym 15 KV,
- c) 10,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 KV, lecz nieprzekraczającym 30 KV,
- d) 15,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 KV, lecz nieprzekraczającym 110 KV,
- e) 30,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 KV.

Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do w/w napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia.

Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych.

Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0 m od odbiorników energii.

Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia.

Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- a) przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- b) przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- c) przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy.

Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń.

Należy zapewnić dostateczną ilość wody zdatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych.

Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- a) 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zanieczyszczenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,
 - b) 90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,
 - c) 30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.
- Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C lub powyżej 25 °C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy.

Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje.

Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno – sanitarne i socjalne – szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy.

Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych inwestora, jeżeli przewiduje to zawarta umowa.

Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących.

W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej.

W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwałe przytwierdzone do podłoża.

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

- a) jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek,
- b) pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno – sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składania materiałów i wyrobów.

Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- a) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,
- b) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione.

Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych.

Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy.

Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza.

Nie może ona powodować przeciągów, wyiębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

Roboty ziemne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),

- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,
- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót.

W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego.

Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu.

Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.

Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska.

Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią łąki skłonne do pęcznienia,
- wykopu dokonuje się na terenach osuwiskowych,
- głębokość wykopu wynosi więcej niż 4,0 m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu.

Odległość pomiędzy zejściami (wejściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0 m.

Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego.

Dotyczy to prac wykonywanych w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0 m.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
- w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.

W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu.

Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione.

Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0 m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób kłatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

Roboty budowlano – montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe);
- przygnięcie pracownika płytą prefabrykowaną wielkowymiarową podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0 m).

Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

Przebywanie osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe, jest zabronione.

Prowadzenie montażu z elementów wielkowymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i oślepień osób.

Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania.

W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych, odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków należy stosować wyłącznie pomosty montażowe lub drabiny rozstawne.

W czasie montażu, w szczególności słupów, belek i wiązarów, należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciom i załamaniu lin.

Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- krawędzie stropów nieobudowanych ścianami zewnętrznymi,
- pozostawione otwory w ścianach (drzwiowe, balkonowe, szybowe dźwigowych).

Otwory w stropach na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia lub ogrodzić balustradą.

Przemieszczanie w poziomie stanowisko pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,50 m wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia.

Wytrzymałość i sposób zamocowania prowadnicy, powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającej osoby.

W przypadku gdy zachodzi konieczność przemieszczenia stanowiska pracy w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego.

Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,50 m.

Amortyzatory spadania nie są wymagane, jeżeli linki asekuracyjne są mocowane do linek urządzeń samohamujących, ograniczających wystąpienie siły dynamicznej w momencie spadania, zwłaszcza aparatów bezpieczeństwa lub pasów bezwładnościowych.

Osoby korzystające z urządzeń krzeselkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzeselka lub podestu.

Ponadto, należy ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego.

Dotyczy to prac wykonywanych na wysokości powyżej 2,0 m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

Roboty wykończeniowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań np. „MOSTOSTAL – BAUMANN”, „BOSTA – 70”, „STALKOL”, „RR - 1/30”, „PLETTAC”, „ROCO – 1”.

Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym.

Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia.

Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.

Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygradzić strefę niebezpieczną.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

Odbiór rusztowania dokonuje się wpisem do dziennika budowy lub w protokole odbioru technicznego.

W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00 m.

Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną.

Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych.

Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.

Roboty wykończeniowe wewnętrzne mogą być wykonywane z rusztowań składanych typu „Warszawa” (roboty tynkarskie, montażowe, instalacyjne) oraz drabin rozstawnych (roboty malarskie).

Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta.

Montaż i demontaż tego typu rusztowań może być przeprowadzony tylko i wyłącznie przez osoby odpowiednio przeszkolone w zakresie jego konstrukcji, montażu i demontażu.

Rusztowania tego typu powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi.

Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność.

W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym.

Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potężenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.

Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.

Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczną – ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.

Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTAPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIIE NIEBEZPIECZNYCH

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy.

Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

- przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

a) niewłaściwa ogólna organizacja pracy

- 1) nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
- 2) niewłaściwe polecenia przełożonych,
- 3) brak nadzoru,
- 4) brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym,
- 5) tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
- 6) brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
- 7) dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;

b) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:

- 1) niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
- 2) nieodpowiednie przejścia i dojścia,
- 3) brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

- przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

a) niewłaściwy stan czynnika materialnego:

- 1) wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
- 2) niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
- 3) brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
- 4) brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
- 5) brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
- 6) niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;

b) niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:

- 1) zastosowanie materiałów zastępczych,

- 2) niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
- c) wady materiałowe czynnika materialnego:
 - 1) ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
 - d) niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
 - 1) nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
 - 2) niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
 - 3) niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami

Podstawa prawna opracowania:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t. jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 21 poz.94 z późn.zm.)
- art.21 „a” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2000 r. Nr 106 poz.1126 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U.Nr 122 poz.1321 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz.U. Nr 151 poz.1256)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 62 poz. 285)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz.U.Nr 62 poz. 287)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz.U.Nr 62 poz. 288)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców (Dz.U.Nr 62 poz. 290)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U.Nr 60 poz. 278)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U.Nr 118 poz. 1263)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz.U.Nr 120 poz. 1021)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.Nr 47 poz. 401).

mgr inż. arch. Edyta Gielarowska-Wanke

.....
uprawniony do projektowania
w zakresie architektury bez ograniczeń